

VIBORG
KOMMUNE

§ 16b miljøtilladelse til
kvægproduktion på
Fallevej 52, 8800 Viborg

Dato for tilladelse: x. december 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad.....	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøtilladelse	4
1.2 Afgørelse.....	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed.....	6
2 Vilkår for kvægbruget.....	7
3 Generelle forhold.....	10
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	10
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
3.3 Gyldighed.....	10
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	12
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsgdelen.....	12
4.2 Placering i landskabet -anlægget	13
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	14
5.1 Husdyrhold og produktionsareal.....	14
5.2 regnvand	16
5.3 Affald.....	16
5.4 Råvarer og hjælpestoffer	17
5.5 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	18
6 Gødningsproduktion og -håndtering	19
6.1 Gødningstyper og mængder.....	19
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	20
7.1 Ammoniak og natur.....	20
7.2 Lugt.....	22
	1

7.3	Fluer og skadedyr	23
7.4	Transport	23
7.5	Støj fra anlægget og maskiner	24
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	25
7.7	Lys.....	26
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT) og egen kontrol	27
9	Ophør	29
10	Samlet konklusion.....	30
11	Tilladelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	31
11.1	Tilladelsens gyldighed.....	31
11.2	Klagevejledning og søgsmål.....	31
11.3	Underretning om tilladelsen.....	32

DATABLAD

Titel: § 16b miljøtilladelse af kvægproduktion på Fallevej 52, 8800 Viborg.

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	26006317
Husdyrbrugets navn	Fallevej 52
Beliggenhedsadresse	Fallevej 52
Postnummer	8800
By	Viborg

Ansøger

Ansøger navn	I/S Søndergård
Ansøger adresse	Stanghedevej 13
Ansøger postnummer	8800
Ansøger by	Viborg
Ansøger telefon	40928531
Ansøger email	sondergaard26006317@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	velas I/S
Konsulent navn	Miljøkonsulent Christian Bach Knudsen
Konsulent adresse	Trigevej 20
Konsulent postnummer	8382
Konsulent by	Hinnerup
Konsulent telefon	20873134
Konsulent email	cbk@velas.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910023335
CHR numre	67119

Dato for tilladelse: 12. maj 2021

Tilladelsen er udarbejdet af:

Inger Dalgaard
Miljøsagsbehandler, Cand. Agro.

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5,
8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØTILLADELSE

Viborg Kommune har modtaget en miljøansøgning for ejendommen Fallevej 52, 8800 Viborg. Ansøgningen om miljøtilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b er indsendt af I/S Søndergård, CVR nr. 26006317.

Ejendommen har en §12 miljøgodkendelse fra 2010 til 231 malkekøer af tung race, 61 småkalve (0-6 mdr.) og 193 kvier/stude (6 mdr. – kælvning) i alt svarende til ca. 422,9 DE (2008-norm)

Der søges om tilladelse til at sammensætte dyreholdet mere fleksibelt, end hvad der er mulighed for med den nuværende godkendelse.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning. Det samlede produktionsareal er 2.319 m². Gylle opbevares i ejendommens 3 gyllebeholdere på henholdsvis 1.150 m³, 2.500 m³ og 6.000 m³.

Ansøgningen om miljøtilladelse er indsendt til Viborg Kommune første gang den 22. februar 2021 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 223424.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte produktion og fleksibilitet på bedriften Fallevej 52, 8800 Viborg, i henhold til de gældende regler.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16b i Husdyrbrugloven (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019) og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug).

Miljøtilladelsen efter lovens § 16b er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og er betinget af de fastsatte vilkår. Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Ejendommen har en §12 miljøgodkendelse fra 2010 til 231 malkekøer af tung race, 61 småkalve (0-6 mdr.) og 193 kvier/stude (6 mdr. – kælvning) i alt svarende til ca. 422,9 DE (2008-norm)

Ejendommen drives nu som opdrætsejendom til mælkeproduktion. Der ønskes tilladelse til at sammensætte dyreholdet mere fleksibelt, end hvad der er mulighed for med den nuværende godkendelse.

I/S Søndergård ønsker derfor at få godkendt eksisterende produktionsarealer efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod et bestemt antal m² i staldanlægget på Fallevej 52, 8800 Viborg. Det er produktionsarealet (det staldareal som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtyper, der er afgørende for en produktions miljømæssige belastning.

Det samlede produktionsareal er 2.319 m². Der opføres ikke nyt byggeri. Gylle opbevares i ejendommens 3 gyllebeholdere på henholdsvis 1.150 m³, 2.500 m³ og 6.000 m³.

Ansøger ejer også Stanghedevej 13 og Stanghedevej 28, 8800 Viborg. Ejendommene har samdrift i CHR og fælles gødningsopbevaringskapacitet.

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone mellem landsbyerne Grønhøj og Finderup. Ejendommen ligger for sig selv, ved Fallevej. Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinjer eller byggelinjer.

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Fallevej 54, som ligger ca. 256 m vest for staldanlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Finderup, med Fallevej 30 som nærmeste beboelse der udløser samlet bebyggelse. Fallevej 30 ligger 2.896 m nordvest for ejendommen. Nærmeste område med byzone er Hald Ege, der ligger omtrent 6 km vest for ejendommen.

Lugt

Genekriterierne for lugt er alle overholdt til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Transporter til og fra ejendommen

Til og frakørsel sker via Fallevej. Antallet af transport forventes at forblive uændret på omtrent 638 kørsler årligt, svarende til ca. 2 transport om dagen i gennemsnit. Det vurderes ikke, at antallet af transport vil give anledning til væsentlige gener.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres gylle og dybstrøelse. Alt dybstrøelse leveres til biogas. Gyllen bliver opbevaret i ejendommens gyllebeholdere og fortank mm.

Støv, støj og fluer

Der forventes ikke øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Rundt om ejendommen ligger der flere mindre hedeområde, det nærmeste er en kategori 3 hede blot 180 meter syd for anlægget. Der er lavet beregninger til alle relevante naturområder, der viser at alle grænseværdier, i forhold til ammoniakpåvirkning af natur er overholdt.

Bedst Tilgængelige Teknik (BAT)

For husdyrbrug omfattet af miljøtilladelse/-godkendelse er der altid krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. For en tilladelse efter § 16b i Husdyrbrugloven betragtes overholdelse af gældende love og bekendtgørelser som værende BAT.

I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. I det ansøgte projekt er kravet til maksimal ammoniakfordampning overholdt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Desuden vurderer Viborg Kommune, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne tilladelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Naboer til Fallevej 52 blev orienteret om ansøgningen den 1. marts 2021 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med høringen.

2 VILKÅR FOR KVÆGBRUGET

Generelle forhold

- 1) Miljøtilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Fallevej 52 under CVR nr. 26006317.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilladelsen samt tilladelsens vilkår.
- 3) Den der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, hvis landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

Husdyrhold og produktionsareal

- 5) Produktionsarealet på 2.319 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning, og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit (Tabel 1) Staldenes placering kan ses på figur 1.

Tabel 1 Stalde og gulvtyper i ansøgt drift og nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksist. kviestald	2162	Naturlig ventilation	3 m	(#363502) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	106
				(#363501) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1122
Tidl. kostald	1730	Naturlig ventilation	3 m	(#363504) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	216
				(#363503) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	875
Sum						2319

Affald

- 6) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 7) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Råvarer og hjælpestoffer

- 8) Tankning af diesel m.v. skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Gødningstyper og -mængder

- 9) Følgende beholdere tillades anvendt til opbevaring af husdyrgødning:
Gyllebeholder på 1.150 m³ med et overfladeareal på 253 m²
Gyllebeholder på 2.500 m³ med et overfladeareal på 592 m²
Gyllebeholder på 6.000 m³ med et overfladeareal på 1.259 m²
- 10) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
- 11) Påfyldning af gyllevogne o. lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.
- 12) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.

Lugt

- 13) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

Fluer og skadedyr

- 14) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj fra anlæg og maskiner

- 15) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier fremgår af Tabel 2.

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier (Tabel 12). De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Tabel 2 Vejledende afskæringskriterier for støjbelastning

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv fra anlæg og maskiner

- 16) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.

Ophør

- 17) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøtilladelsen gælder for husdyrbruget på FALLEVEJ 52, 8800 Viborg. Ejer af ejendommen, I/S Søndergård, har CVR nr. 26006317.

Ejendommen drives som opdrætsejendom til mælkeproduktion. Der ønskes tilladelse til at sammensætte dyreholdet mere fleksibelt, end hvad der er mulighed for med den nuværende godkendelse.

I/S Søndergård ønsker derfor at få godkendt eksisterende produktionsarealer efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod et bestemt antal m² i staldanlægget på FALLEVEJ 52, 8800 Viborg. Det er produktionsarealet (det staldareal som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtyper, der er afgørende for en produktions miljømæssige belastning.

Det samlede produktionsareal er 2.319 m². Der opføres ikke nyt byggeri. Gylle opbevares i ejendommens 3 gyllebeholdere på henholdsvis 1.150 m³, 2.500 m³ og 6.000 m³.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En tilladelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsen meddeles. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet indenfor 6 år, vil den del af tilladelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøtilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen FALLEVEJ 52 under CVR nr. 26006317.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilladelsen samt tilladelsens vilkår.*

- 3) *Den der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, hvis landbruget foretager følgende:*
- Ejerskifte af virksomhed*
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone mellem for landsbyerne Grønhøj og Finderup. Ejendommen ligger for sig selv, ved Fallevej.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinjer eller byggelinjer.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med ansøgningen.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne, skal overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8. I nedenstående Tabel 3 er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra staldanlægget.

Tabel 3 Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugloven, §6 og §8

Generelle afstandskrav vedr. staldanlæg		Aktuel afstand	Overholdt ja/nej
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, drikkevandsboringer for < 9 brugere, private boringer)	25 m	50 m	ja
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	over 50 m	ja
Vandløb	15 m	Over 15 m	ja
Dræn	15 m	Over 15 m	ja
Søer	15 m	770 m	ja
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	5 m	nej
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	over 25 m	ja
Beboelse på egen ejendom Afstandskravet gælder ikke ensilageopbevaringsanlæg	15 m	40 m	ja
Naboskel	30 m	75 m	ja
Nabobeboelse	50 m	261 m	ja
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	50 m	6.000 m	ja
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	3.000 m	ja

I henhold til § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten indenfor eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Afstandskravene til § 7 i husdyrbrugloven er overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der opføres ingen nye bygninger og Viborg Kommune vurderer, at ejendommen overholder alle afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, undtagen fra tidligere kostald til privat fællesvej hvor der er ca. 5 meter. Viborg Kommune er oplyst om, at der i den tidligere kostald ikke sker en udvidelse af dyreholdet, og det vurderes derfor ikke nødvendigt at meddele dispensation efter § 9 stk. 3 i Husdyrbrugloven.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedr. byggelinjer.

4.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone mellem for landsbyerne Grønhøj og Finderup. Ejendommen ligger for sig selv, ved Fallevej.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinjer eller byggelinjer.

Den ansøgte produktion skal foregå i det eksisterende staldanlæg, se Figur 1.

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Fallevej 54, som ligger ca. 256m vest for staldanlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Finderup, med Fallevej 30 som nærmeste beboelse der udløser samlet bebyggelse. Fallevej 30 ligger 2.896 m nordvest for ejendommen. Nærmeste område med byzone er Hald Ege, der ligger omtrent 6 km vest for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Idet der ikke bygges nyt, vurderer Viborg Kommune, at produktionen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedr. anlæggets placering i landskabet.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen drives som opdrætsejendom til mælkeproduktion. Der ønskes tilladelse til at sammensætte dyreholdet mere fleksibelt, end hvad der er mulighed for med den nuværende godkendelse.

I/S Søndergård ønsker derfor at få godkendt eksisterende produktionsarealer efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod et bestemt antal m² i staldanlægget på Fallelvej 52, 8800 Viborg. Det er produktionsarealet (det staldareal som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtyper, der er afgørende for en produktions miljømæssige belastning.

Det samlede produktionsareal er 2.319 m². Der opføres ikke nyt byggeri. Gylle opbevares i ejendommens 3 gyllebeholdere på henholdsvis 1.150 m³, 2.500 m³ og 6.000 m³.

Ansøger ejer også Stanghedevej 13 og Stanghedevej 28, 8800 Viborg. Ejendommene har samdrift i CHR og fælles gødningsopbevaringskapacitet.

Situationsplan med produktionsarealernes placering er vist i Figur 1. Oversigt over stald- og gulvtyper fremgår af Tabel 4 og definition af flexgrupper af Tabel 5.

Figur 1 Situationsplan med produktionsarealernes placering

Tabel 4 Stalde og gulvtyper i ansøgt drift og nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksist. kviestald	2162	Naturlig ventilation	3 m	(#363502) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#363501) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0 0	106 1122
Tidl. kostald	1730	Naturlig ventilation	3 m	(#363504) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#363503) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0 0	216 875
Sum						2319

Tabel 5 Definition af flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtypen, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 5) *Produktionsarealet på 2.319 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning, og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit (Tabel 6). Staldenes placering kan ses på figur 1.*

Tabel 6 Stalde og gulvtyper i ansøgt drift og nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksist. kviestald	2162	Naturlig ventilation	3 m	(#363502) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	106
				(#363501) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1122
Tidl. kostald	1730	Naturlig ventilation	3 m	(#363504) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	216
				(#363503) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	875
Sum						2319

5.2 REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tagvand afledes til faskiner på ejendommen. Der er ingen vaskeplads på ejendommen.

Restvand fra ensilagepladsen udsprinkles.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af tagvand og overfladevand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet.

5.3 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald opbevares og afhentes ifølge kommunale regler.

Medicin og kanyler opbevares i kontor. Brugte kanyler opbevares i plastbeholdere og afhændes efter Viborg Kommunes anvisninger. Medicin opbevares i køleskab.

Ensilageplast og Lysstofrør bliver samlet og afleveret på den kommunale genbrugsplads.

Spildolie opbevares i tomme oliebeholdere og afhændes til Dansk Olie Genbrug. Der er opsamlingsbakker under oliebeholderne til opsamling af eventuelt spild. Der forefindes kattegrus ved spildoliebeholderne til opsugning af eventuelt spild.

Resterende affald afleveres på genbrugspladsen via erhvervsordningen.

Døde dyr ligger på spalter under kadaverkappe. Dyrene afhentes efter behov af DAKA.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Her af følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, så der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "farligt affald" henholdsvis "klinisk risikoaffald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af "farligt affald" hhv. "klinisk risikoaffald".

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 6) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 7) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*

5.4 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen har en overjordisk dieseltank på 1.200 liter.

Kemikalier opbevares i aflåst skab med fast bund. Der forefindes kattegrus til at opsuge eventuelt spild.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om, at håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening af jord, grundvand eller undergrund. Viborg Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift, er minimal risiko for forurening med olie og kemikalier.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 8) *Tankning af diesel m.v. skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

5.5 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes beredskabet straks på tlf. 112, og der iværksættes forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v. Desuden vil Viborg Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning straks blive underrettet på tlf. 87 87 87 87.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, hvis der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild, og store hændelser som f.eks. brand, hærverk og lign.

I forbindelse med miljøansøgningen er der udarbejdet og indsendt en beredskabsplan til Viborg Kommune.

6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gødningsproduktionen er beregnet ud fra Normtallene 2020. Årlig produktion af dybstrøelse er 276 t/år. Alt dybstrøelse leveres til biogas, der kommer ingen gylle retur for dette.

Gylleproduktionen er beregnet til 3.864 tons pr. år. Alt gylle leveres til biogas og retur. Derudover ledes der 1.484 m³ restvand fra ensilagepladsen til gyllebeholderne.

Der er 3 gyllebeholdere på ejendommen:

Gyllebeholder på 1.150 m³ – 253 m²

Gyllebeholder på 2.500 m³ – 592 m²

Gyllebeholder på 6.000 m³ – 1.259 m²

Ejendommens gylle bliver sammen med gylle fra I/S Søndergårds 2 andre ejendomme: Stanghedevej 13 og Stanghedevej 28 opbevaret i gyllebeholderne på alle 3 ejendomme, samt i en række lejede gyllebeholdere.

Kravet om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes for alle 3 ejendomme i fællesskab.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer ud fra de ovenfor nævnte oplysninger, at kravet til opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er overholdt. Samt at opbevaring af fast og flydende husdyrgødning på ejendommen lever op til et niveau, som kan betragtes som BAT, når Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 9) *Følgende beholdere tillades anvendt til opbevaring af husdyrgødning:
Gyllebeholder på 1.150 m³ med et overfladeareal på 253 m²
Gyllebeholder på 2.500 m³ med et overfladeareal på 592 m²
Gyllebeholder på 6.000 m³ med et overfladeareal på 1.259 m²*
- 10) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.*
- 11) *Påfyldning af gyllevogne o. lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.*
- 12) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.*

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrænsning af ammoniakemission

Fordampningen af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper, er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N/år for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af nedenstående Tabel 7.

Tabel 7 Samlet ammoniakemission fra stald og lager

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2587,0	842,0	3429,0
Nudrift	2587,0	842,0	3429,0
8 års-drift	2587,0	338,3	2925,3

Kategori 1

Ejendommen er beliggende ca. 2,5 km øst for Natura 2000 område nr. 37 Rosborg Sø.

Kategori 2

Der er udpeget et kategori 2 overdrev beliggende omtrent 1.200 m fra husdyranlægget.

Kategori 3

Nærmeste §3-natur er en hede ca. 180 m sydøst for husdyranlægget og 120 m syd for husdyranlægget er der registreret en potentiel ammoniakfølsom skov.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav (Tabel 8) til hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 8 Afskæringskriterier i forhold til natur

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<u>Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1</u> Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg NH ₃ -N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg NH ₃ -N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg NH ₃ -N/ha ved 0 husdyrbrug.
<u>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2</u> Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.
<u>Kategori 3.</u> Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Ejendommen er beliggende i relativ stor afstand til kategori 1 og 2 naturtyper, og med beregninger, der viser 0,0 kg N/ha/år i totalbelastning, vil disse ikke påvirkes direkte af planerne på Fallevej 52.

Heden som ligger 180 meter sydøst for husdyranlægget, vurderes at være begrænsende for produktionen på Fallevej 52. Heden er umiddelbart i meget god stand, med forekomst af Guldblomme og uden væsentlig opvækst af træer og buske. Der er lavet beregninger der viser en mer-deposition på 0,2 kg N/ha/år, hvilket er væsentligt under grænseværdien på 1,0 kg N/ha/år.

120 meter syd Fallevej 52, er der registreret en potentiel ammoniakfølsom skov. Luftfoto fra 1954 viser dog tydeligt en plantagedrift med nåltræer plantet i rækker. Det er derfor overvejende sandsynligt, at skoven ikke opfylder kravene til "ammoniakfølsom skov" bl.a. fordi skoven ikke er over 200 år gammel.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Selv om der ikke er registreret bilag 4 arter i umiddelbar nærhed, kan en række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV dog have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen. Det vurderes, at hverken levesteder, fødesøgningsområder eller sporadiske opholdssteder for bilag IV-arter påvirkes af produktionen og den forøgede ammoniakdeposition.

Selv med kategori 3 heden 180 meter syd for ejendommen er husdyrproduktionen forholdsvis godt placeret i forhold til ammoniakfølsom natur. Der forventes ingen væsentlig påvirkning fra produktionen på de omkringliggende naturarealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakfordampning.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldenes areal og indretning. Lugt fra opbevaringsanlæg og lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på kortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse (eller område i landzone udlagt til offentlige formål m.v.) og byzone.

Nedenstående Tabel 9 viser de beregnede geneafstande for lugt. Geneafstanden er et udtryk for den afstand fra staldanlægget til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone, hvor lugten kan betragtes som væsentlig, hvis man er tættere på husdyrbruget end denne afstand. Geneafstanden skal som udgangspunkt overholdes fra landbruget og ud til de omkringliggende, udpegede punkter.

Genekriterierne for lugt er alle overholdt - til nabobeboelse, samlet bebyggelse og by (Tabel 9).

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Fallevej 54, som ligger ca. 256 m vest for staldanlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Finderup, med Fallevej 30 som nærmeste beboelse der udløser samlet bebyggelse. Fallevej 30 ligger 2.896 m nordvest for ejendommen. Nærmeste område med byzone er Hald Ege, der ligger omtrent 6 km vest for ejendommen.

Tabel 9 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Fallevej 54 	0	FMK	84,8	84,8	314,2	Ja
Fallevej 30 	0	NY	181,1	181,1	2979	Ja
Hald Hgd., Dollerup 	0	FMK	268,1	268,1	6224,4	Ja

Konsekvenszone: 330 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er stalden, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser og byzone er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 13) *Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.*

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fluegener

Fluer bekæmpes via hyppig udmugning på ejendommen. Dybstrøelsen bliver afleveret til biogasanlæg.

Rottebekæmpelse

Ejendommen har en serviceaftale til bekæmpelse af rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyrehold kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 14) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til og frakørsel sker via Fallevej.

Antallet af transporter forventes at forblive på omtrent 638 kørsler årligt (

Tabel 10), svarende til ca. 2 transporter om dagen i gennemsnit. Det vurderes ikke, at antallet af transporter vil give anledning til væsentlige gener.

Tabel 10 Antal transporter til og fra ejendommen

Type transport	Ansøgt	Nudrift
Færdigfoder	12	12
Dyr (ind/ud)	104	104
Grovfoderproduktion	150	150
Husdyrgødning	350	350
Handelsvarer	12	12
Brændstof og olie, kemi mm	10	10
I alt	638	638

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende transport.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

- Højtryksrensere
- Håndtering og omrøring af gylle
- Transport til, fra og på ejendommen (se afsnit vedr. transport)

Af Tabel 11 fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkilder på ejendommen.

Tabel 11 Støjkilder, deres placering og tidsinterval

Støjkilde	Placering	Tidsinterval
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af stalde sker inden døre	Rengøring sker i dagtimerne
Aflæsning af foder Håndtering af gylle	Foderlade	Indblæsning af færdigfoder i silo Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. aflæsning af foder og ved ind- og udlevering af dyr		Der kan lejlighedsvis forekomme støj ved af- og pålæsning dyr og foder

Generelt vedr. støj:

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid. Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og det ansøgte vurderes ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering

Alt i alt vurderer ansøger, at naboerne ikke vil blive udsat for væsentlige støjgener.

Rystelser

Virksomheden vil overholde grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997, Tabel 1 og 2.

Ansøger vurderer at lavfrekvensstøj ikke bliver et problem.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støjgener fra produktionen vil være begrænset, når det tages i betragtning at naboerne ligger i god afstand fra ejendommen.

Der er redegjort for, at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 15) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier fremgår af Tabel 12

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier (Tabel 12). De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Tabel 12 Vejledende afskæringskriterier for støjbelastning

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med håndtering af foder kan der lokalt opstå lidt støv samt ved transporter på tørre dage om sommeren. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed.

Der har ikke tidligere været problemer med støvgener i forhold til naboerne, så hermed antages det ikke vil forekomme støvgener i fremtiden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 16) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil være lidt lys i staldene om natten, som ikke forventes at genere naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for lys.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG EGEN KONTROL

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker desuden over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Beregning af BAT

Beregningerne i IT-ansøgningen ses i nedenstående Tabel 13.

Tabel 13 Samlet BAT beregning (samlet emission fra stald og lager)

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2587	842	3429
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2587	842	3429
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-kravet er beregnet til 3.429 kg NH₃-N/år. Med en samlet emission på 3.429 kg NH₃-N/år er BAT-niveauet overholdt.

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF-notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Lave gødningsplan

Husdyrgødningen opbevares forsvarligt i tætte beholdere. Der føres jævnligt tilsyn med flydelaget, hvortil der føres logbog, og ved tømning sikres det at gyllebeholderen forsat er i fin stand.

Produktionen efterlever kommunale regler for håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Der sikres en optimal drift af ejendommen ved:

- Foder tilpasses løbende.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier eller brand mv.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Der føres logbog over flydelaget på ejendommens gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at landbruget overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøtilladelsens vilkår.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i de foregående afsnit, lever op til BAT for management (godt landmandskab).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for BAT.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg til opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende bliver tømt og rengjort.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- 17) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.*

10 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøtilladelsen overholdes
- at etableringen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - Nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger vurderes det, at miljøansøgningen overholder afskæringskriterierne (lovens beskyttelsesniveau), og derfor meddeler Viborg Kommune miljøtilladelse til produktionen på Fallevej 52, 8800 Viborg på en række vilkår.

11 TILLADELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 TILLADELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbruglovens § 16b ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis husdyrbruget ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til Husdyrbruglovens § 16b, stk. 2 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøtilladelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøtilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøtilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 17. maj 2021. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 15. juni 2021.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra tilladelsen er meddelt.

11.3 UNDERRETNING OM TILLADELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (limfjordsyd@friluftsraadet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

Følgende naboer er orienteret om afgørelsen:

Beboerne på adressen: Stanghedevej 28, 8800 Viborg

Beboerne på adressen: Stanghedevej 13, 8800 Viborg

Beboerne på adressen: Fallevej 52, 8800 Viborg

Beboerne på adressen: Fallevej 54, 8800 Viborg

Beboerne på adressen: Fallevej 56, 8800 Viborg

Beboerne på adressen: Fallevej 58, 8800 Viborg

Beboerne på adressen: Fallevej 62, 8800 Viborg